

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lex Talionis XII. Tabvlarvm Cardinali Baronio Ab Isaaco Casavbono Dicta

Rosweyde, Heribert

Antverpiae, 1614

Epilogvs Ad Isaacvm Casavbonvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10692

EPILOGVS

A D

ISAACVM CASAVBONVM

HÆC habui, Casaubone, quæ nunc in antecessum darem, donec Roma tibi ex asse persoluat; ne diu fastu turgidus incederes, ne velut alter Philisthæus Domini exercitui improperares. Sed periisti, ut audio, periisti miser & miserabilis, submersus in aquis vehementibus. Quin tu Baroni, magni Iosue hæstisti vestigijs? quin tu Dei Arcam sacerdotum humeris elatam, ipsam Dei Ecclesiam, securè per Iordanis alueum, per sæculi viam gradientem es prosecutus? fuisses tutus, sacerdotum munitus præsidio; transfisses securus, Levitarum tutatus ordine; ipsa Dei Arca omne arcuisset periculum. Per sacerdotes deducitur, inquit Origenes, populus: & iter agit ad terram re-promissionis magisterio sacerdotum. Sacerdotalis ordo est & Leviticus, qui iter

Origen.
Homil 4.
in Iosue.

iter ostendit populo Dei, qui exijt de
 Ægypto. Ipsi enim sunt, qui edocent
 populum exire de Ægypto, de errori-
 bus scilicet mundi; & transire per ere-
 mum vastam, id est, tentationum gene-
 ra diuersa transcurrere, neque noceri à
 serpentibus dæmonum, qui sunt mor-
 sus dæmonum, & malarum suggestio-
 num venena vitare. *Nunc verò homini
 heretico, homini peccatori, homini Ægyptia
 allia cepasque, scientiarum acres sed foetidas
 corruptelas sectanti, omnis creatura in ho-*
Orig. ibid. stem vertitur. Mare rubrum, inquit idem
 Origenes, iustus tamquam per aridam
 transit: Ægyptius verò si transierit, sub-
 mergetur; nec fiet ei aqua murus dextrâ
 læuaque. Iustus etiam si eremum horri-
 bilem ingrediatur & vastam, cibus ei
ministratur è cælis. Ita ergo & in Iorda-
 nem Arca testamenti duxerat popu-
 lum Dei. Consistit ordo Sacerdotalis
 & Leuiticus, & aquæ velut reueren-
 tiam quamdam Dei mysteriis referen-
tes, cursum suum refrænant, & coacer-
 uantur

uantur in cumulum, iter Dei populo
innoxium concedentes.

*Vtinam Illmo Cardinali Perronio recta
suadenti inhaesisses; utinam de tuis potiùs
scriptis corrigendis (quod amici suadebant)
quàm alienis corripendis consilium susce-
pisses: fecisses, quod Phœnix ille Criticorum
facere non erubuit. Statim enim ut è Ba-
taviâ pedem extulit, hæc ad Delrium no-
strum (quam felicem Lipsij manum etiam-
num seruo) ad exemplum eum D. Augustini
inuitantem perscripsit: Pars subsequens
epistolæ tuæ aliquid habet de meis scriptis.
Quæ utinam omnia nunc edenda, plusculum
in ijs alibi et prudentiæ esset et pietatis.
Ἄλλα τὰ μὲν δεξιτὺ ἄσπερ ἐδούμην, et emen- Iliad. π
demus quantum licet futura. Imò illa ipsa
quoque præterita: quæ reprehendere mihi
certum est, et ex Patrum ac tuo inter pri-
mos consilio refingere atque emendare. Amas
me? da hanc operam, adnota, elige, et tolle è
corpore illo, quantum potest, omnes nœuos.
Ego edam, et velut de nouo, gignam. Per
me et sine ullo moritore facturum hoc
eram*

Lipsij epi-
stol. ms. ad
Delrium,
anno 1591

eram, quia ad culpas aut errores illos iam ^{ce}
 oculi mihi aperti. Vt ij, qui in vino & men- ^{ce}
 sa sunt, vim noxamque potus non sentiunt, ^{ce}
 nisi in lecto & post discessum: sic nos quid ^{ce}
 peccarimus in illo cœtu, quid locis tempori- ^{ce}
 busque indultum nimis sit, seriò sentimus ^{ce}
 diuulsi. ^{ce}

O felicem iterumque felicem LIPSIVM!
 qui relictis Aegyptiorum castris, Sacerdo-
 tum se iunxit consortio, ad Arcam Dei se
 recepit, & inter Iordanis fluctus transiens
 illesus ad Terram promissionis euasit. Felix
 iterumque felix, Lipsi, qui terrea hæc despe-
 xisti, vt ad ætherea peruenires; contempsisti
 præsentia, vt futura inquirereres; calcasti pe-
 ritura, vt eternum manentibus fruuereris.
 Non Regum gratiam, sæpius ab ijs inuitatus;
 non opes, quas de facili poteras; non famam,
 quam fumum ducebas, es aucupatus. Tu
 verò Casaubone, quia ab Arcâ te separasti,
 quia retrò respexisti, quia perituris inhaesi-
 sti, periisti miser.

Quibus ego nunc te verbis conueniam,
 adolescens litterate, amator Lipsij, Casauboni
 admi-

admirator? Ad LIPSIVM te vocabo, ad LIPSIVM te ducam. Disce à LIPSIO non extolli, si probatum te in Humanitatis castris tironem præstare optas, si donativum exspectas. Ille non leuiori tantùm philologæ Humanitatis, sed grauiori Sapientiaë armaturâ instructus incedebat: non ferentarius tantùm, non rorarius; sed triariorum primipilus, imò magni exercitus Imperator. Et licet velut Romanus aliquis Consul omnes honoris fasces emerisset; sicubi tamen illi Regina artium Theologia occurreret, statim ille fasces submittere, statim de viâ discedere.

Memini, ante annos sedecim fuisse virum grauem hereticâ labe aspersum, qui tanti iudicium Lipsij faciebat, vt ab eo consilium de fide, quam ille optimam iudicaret, amplectendâ petierit. Quid hîc LIPSIVS? Il-
lène suo hîc iudicio stetit? Imò verò ad Ec-
clesiam illum Romanam, ad Ecclesiæ Doctores, quorum propria est de fide censura, ablegauit.

Disce LIPSII exemplo Modestiam am-
P plecti,

plecti, quæ intra suos se fines continet, non alienos inuadit. Disce pietatem humanioribus studiis iungere, vt tutus incedas. Ferrunt metallorum scrutatores, eum qui ad viui argenti fodinas exhauriendas pergit, munire se auri frusto, quod in stomachum demissum, vi presentissimâ omnes noxios fumos combibit, & ab humano corpore arceat. Splendet quidem argenti instar viui Humanitas, sed vomica tamen tantum est litteraturæ melioris, & inimicos odores exhalans. Auro igitur Pietatis te muni; & innoxius, LIPSI I instar, in Humanitatis fodinis versaberis.

Iterum te compello, adolescens litterate: Si inter Critices abrupta, inter vani huius sæculi pompam tutus incedere desideras, ne fide perituris; Lipsium ducem sequere, ad Lipsij te mores compone. ne ouo tuo scorpium timeas, ne spe tuâ excidas, ex Augustini præcepto viue: Vide, inquit, quia de caudâ percutit, quam retrò habet. Non ergo scorpium perimat ouum tuum, mundus iste spem tuam, vt ita dicam, veneno

Aug. Ser.
29. de Ver-
bis Dom.

nenc eò contrario, quò retrario. Quanta tibi loquitur mundus, quanta post dorsum strepit, vt retrò respicias? id est, vt in rebus præsentibus nec præsentibus (non enim dicenda sunt præsentia numquam stantia) spem tuam ponas; & ab eo quod promisit Christus, & nondum dedit, sed quia fidelis est, dabit, auertas animum tuum, & velis requiescere in mundo pereunte. Ideò enim Deus felicitatibus terrenis amaritudines miscet, vt alia quærat^r felicitas, cuius dulcedo non est fallax: & de ipsis amaritudinibus conatur mundus auertere ab eo quod intendis in anteriora, & retrò conuertere. Quid strepis ò munde? immunde quid strepis? quid auertere conaris? Tenere vis periens; quid faceres, si maneres? Quem non deciperes dulcis, si amarus alimenta mentiris? *Ergo sibi valeat, sibi mundus pereat; tu semper valituris, tu inhære numquam perituris.*